

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Novi deželni šolski nadzornik.

Naše prizadevanje, preprečiti imenovanje gimnazijskega ravnatelja celjskega, g. Petra Končnika, deželnim šolskim nadzornikom na Kranjskem, se je izjalovilo. Gosp. Končnik je imenovan in prevzame v kratkem nove svoje posle.

Naše načelno stališče napram gosp. Končniku smo že označili in nimamo ničesar dodati temu, kar smo pisali. Mi vidimo v g. Končniku moža, ki je našemu narodu neprijazen, ki za naš narod in za našo mladino nima srca, ki našega jezika ne ljubi, in ki je nasproten vsem našim prizadevanjem na šolskem polju. To so načelna nasprotja, ki se ne dajo premestiti, in če bo hotel g. Končnik v naši deželi v miru živeti, se bo moral o korenito premeniti, kajti mi se ne bomo, in če nam bo g. Končnik prinesel boj, ga bomo vodili brez strahu.

V pomirjenosti slovenske javnosti, katero je vest o tem imenovanju močno razburila, je vlada po ovinkih razglasila, da je g. Končnik določen samo za nadzornika srednjih šol, in da se v kratkem imenuje za ljudsko šolstvo poseben deželni šolski nadzornik, in vlada je svojemu razglasilu dodala poznavalcem razmer umiljivi migljaj: „Bei der Ernennung des Inspectors für das Volksschulwesen durfte wohl nur eine Persönlichkeit in Betracht kommen, welche nebst ihrer fachlichen Eignung auch Gelegenheit hätte, das Volksschulwesen Krains aus eigener Anschauung gründlich kennen zu lernen.“

Menda vlada ne bo dvomila, če jej povemo, da je to za nas jako slaba tolažba, in da nas to nikakor ne more sprijazniti z imenovanjem g. Končnika. Mi imamo do srednjega šolstva v deželi ravno toliko pravic kakor do ljudskega, in če postavi vlada nadzornikom za srednje šole moža, ki je načeloma nasproten vsemu temu, za kar se poganjamo, in kar potrebujemo, potem ne moremo v takem ime-

novanju ničesar drugega videti, kakor dokaz nenaklonjenosti, da že ne rabimo hujšega izraza.

Imenovanje g. Končnika deželnim šolskim nadzornikom ima pa še drug pomen. To imenovanje je popoln poraz jalove politike „Slovanske kršč. socialne zveze“, to imenovanje je bankrot te „Zveze“, ki je prišla ob ves ugled in ob vsak vpliv, odkar so klerikalci dobili vodstvo te „Zveze“ popolnoma v roke.

S kakimi nadejmi smo svoj čas pozdravili osnivanje te zveze, kako po levovo smo se borili za nje ustanovitev zoper klerikalce, ki niso hoteli ničesar vedeti o njej, in kako velike žrtve smo morali do-prinesti, da smo dosegli svoj namen! Mislili smo, da v takem klubu bo mogoče složno delati za blagor prebivalstva, za gospodarske in narodne naše koristi, a kako kmalu smo vsi spoznali, da smo se varali. Klerikalci so se polastili vodstva tega kluba, Šukljeja so potisnili v stran, Ferjančiča so na najinfamnejši način strmo-glavili s podpredsedniškega mesta, samo da ga pripravijo ob ugled in vpliv, in ko so bili gospodarji kluba, so za gotov denar in za mastne koncesije v prid svoje stranke prodajali svoj narod. Ali je kdo na svetu tako naiven in more verjeti, da je vlada zastonj dala 5000 gl. „Gosp. zvezi“, da zastonj podpira klerikalno organizacijo, da je zastonj hotela zadušiti kmetijsko družbo, da je zastonj dala koncesijo za ustanovitev zavarovalnice itd? Vlada je za klerikalstvo silno veliko storila, a kar je dala klerikal-cem, vse je bilo le plačilo za protiusluge. Vlada je klerikalce s temi koncesijami pod-kupila, in zato se „Zveza“ v narodnih in političnih ozirih še ganiti ni smela in tudi ni v obče koristne gospodarske namene ničesar dosegla.

To je tudi vzrok, da se je upala vlada prezreti naš protest zoper imeno-vanje g. Končnika, vedela je namreč, da se jej ni bati klerikalcev, ker so ti kupljeni in še ziniti ne smejo v takih zadevah.

Državnozbornske volitve.

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke v Postojni.

Včeraj popoldne se je vršil v Po-stojni shod zaupnikov narodno-napredne stranke za Notranjsko. Shod je priredilo „Politič-no in gospodarsko društvo za Notranjsko“. Udeležba je bila tako ogromna, da je zmanjkalo prostora. Prihiti so zaupniki vseh notranjskih sodnih okrajev in to sami ugledni in vplivni možje. Kdor je videl ta shod, je ponesel seboj zavest, da pride notranjski mandat gotovo v naše roke, če stori vsak somišljenik na-redno-napredne stranke svojo dolžnost.

Shod je otvoril predsednik „Političnega in gospodarskega društva za Notranjsko“ g. Arko s primernim ogovorom ter zborovalcem predstavil navzočne člane izvrševalnega odbora, na kar je društveni tajnik g. dr. Treo poročal o splošnem političnem položaju s posebnim ozirom na Notranjsko. V imeni izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je pozdravil zbrane za-upnike g. dr. Ferjančič.

Na to so se zborovalcem predstavili kandidati. Prvi je, z velikim navdušenjem pozdravljen, govoril dež. poslanec g. Ivan Božič kot kandidat za notranjska in go-renjska mesta in trge in naposled gospod Luka Jelenec kot kandidat za splošni volilni razred.

Zaupniki so soglasno in z navdušenjem proklamirali kan-didate narodno-napredne stran-ke. Na shodu se je prebralo tudi mnogo pisem in brzojavov takih zaupnikov, ki se shoda niso mogli udeležiti. Vsi ti so se izrekli za kandidate gg. J. Božiča, dr. A. Ferjančiča in L. Jelenca.

Pred koncem shoda je govoril še g. dr. Tavčar, kateremu so zbrani za-

upniki priredili frenetične ovacije, na kar se je shod zaključil.

Sedaj pa, somišljeniki, brez odlašanja na delo!

Klerikalne kandidature.

„Slovenec“ je v soboto presenetil jav-nost z naznanilom, da je dosednji poslanec V. kurije, dr. Krek odstopil od kandi-dature, in da kandidira klerikalna stranka na mesto njega — dr. Šu-steršiča.

„Slovenec“ pravi: „Dosednji poslanec g. dr. Krek je zopetno kandidacijo z vso odločnostjo odklonil. Vsa prizadevanja od-bora, pripraviti ga od tega, so bila zaman. Dr. Krek je v odborovi seji razkril vse svoje tehtne razloge, zbog katerih kandida-turo odklanja. Dokazoval je nujno potrebo, da ostane doma in se popolnoma posveti znanstvenemu ter organizatoričnemu in agi-tatoričnemu delu doma. Odbor se je končno vdal dr. Krekovim razlogom in pozval svo-jega predsednika dr. Ivana Šusteršiča naj prevzame kandidacijo v V. kuriji. Dne 24. t. m. vršila se je seja razširjenega vo-lilnega odbora... Glavni odbor je sklenil, shodu zaupnikov predlagati za V. kurijo g. dr. Šusteršiča, za kmetijske občine pa vse dosedanje poslance. Vsi predlagani gospodje so izjavili, da kandidacijo sprejmo.“

Advokat dr. Šusteršič je torej kandidat za peto kurijo. Kar je povedal „Slovenec“ o vzroku tega sklepa, pač ne bo resnično. Vzroki, da se je umaknil dr. Krek, in da kandidira mesto njega dr. Šusteršič, so brez dvoma drugi, in ni jih posebno težko uga-niti. Naravno je, da bomo o kandidaturi dr. Šusteršiča še obširneje govorili.

Štajerski volilci — pozor!

„Südsteirische Post“ svetuje volilcem, da volijo pri bodočih volitvah za volilne može samo krepke in mlade ljudi ter navaja slučaj izza zadnje volitve iz pete kurije v Lipnici, kjer je tolpa razdivjanih „bauernbündlerjev“ suvala slabotnega duhovnika semtertja, dokler jim ga ni iztrgal iz rok močen „katoliški kmet“.

LISTEK.

O hudiču.

Ruski spisal Maksim Gorkij.

V jeseni — v žalostnem času usiha-hanja in umiranja — je težko živeti.

Sivi dnevi, plakajoče nebo brez solnca, temne noči, ostra, bučeča sapa, jesenske sence — goste, črne sence! — vse to vzbuja v človeku oblake mračnih misli, in v njegovi duši nastane tajinstvena groza pred življenjem; nič ni trajnega, vse je večno omahljivo, vse se poraja in zopet umira. — Čemu? — Kaj je svrha temu?

Včasih nimamo moči, da bi se borili proti množici takih mislij, katere omrežajo v kasni jeseni našo dušo... Zato naj jih vsakdo sprejme vase, kdor se hoče čim preje iznebiti njih grenkobe.

To je jedina pot, po kateri more člo-vek priti iz kaosa hrepenenja in dvomov na trdna tla samozavesti.

Ta pot je pa težavna.

Ona vodi po trnju, katera trga srca do krvi, in na tej poti vas vedno pričakuje — hudič. To je namreč oni najboljši izmed vseh nam znanih hudičev, katerega po-znamo po zaslugi velikega Goetheja.

O tem hudiču govori tudi moja povest.

* * *

Hudič se je dolgočasil.

Prepameten je, da bi se vedno samo smejal; ve pač, da so v življenju pojavi, s katerimi se niti on ne more šaliti; — nikdar na primer se še ni dotaknil z ostrino svoje ironije velikanskega dejstva svojega lastnega bitja. Priznavamo odkrito — ta naš ljubljani hudič — je bolj drzen nego pameten; in ako ga opazujemo po-zorno, izpoznamo morda tudi, da gosve-čuje, kakor mi, največji del svojega časa budalostim. Toda pustimo to, saj nismo otroci, da bi razbili svojo najlepšo igracjo, da vidimo, kaj je v njej.

Nekoč je pohajkoval hudič v temi je-senske noči po pokopališču mej grobovi. Dolgočasil se je, žvižgal je tiho pred sé, zrl na okrog ter iskal razvedrila. Žvižgal je staro romanco — katero je moj oče zelo ljubil:

Kot v jesenski dobi
Z drevja padlo listje,
Goni ostri veter...

In veter mu je pomagal, sikaje in po-metaje preko grobov, mej črnimi križi na nebu pa so počasi lezli temni jesenski oblaki, kakor mrzle solze je kapljalo na gomile.

Ubogo drevje pokopališča je prepla-šeno pokalo, šibano od sapa ter dvigalo svoje gole veje proti nebu. Vejevje je udar-jalo ob križe, in tako je nastal na pokopa-lišču zamolkel šum — težki, strašeci gla-sovi...

Hudič je žvižgal in razmišljal:

— Zanimivo je — kako je mrtvecem v takem vremenu? Bržčas sega vlažnost tudi skozi zemljo do njih... No, da, pu-tike seveda ne morejo dobiti!... nepri-jetno pa mora vendarle biti!... Ne bi li jednega izmed njih pozval ter ž njim po-kramljal?... To bi bila zabava zame in — menda — tudi zanj... Da, pokličem! Tu so zakopali nekoč v zemljo znanega literata... V življenju sem ga včasih ob-iskal... Zakaj ne bi ponovil znanstva? Vse ljudi te stroke je težko zadovoljiti — videti hočem, je-li mu je dal grob popolno zadovoljstvo. Dà, kje pa je?

In celo hudič, ki, kakor znano, vse vé, je dolgo blodil po pokopališču, predno je našel pisateljevo gomilo.

— Čujte, je zaklical, trkajoč s svojimi kremplji po težkem kamnu, pod katerim je ležal njegov znanec. — Vstanite!

— Čemu? je odgovoril zamolklo nekdo pod zemljo.

— Potrebujem vas...

— Ne maram vstati...

— Zakaj ne?

— A kdo pa ste?

— Poznate me...

— Cenzor?

— Na, na, na! Ne!

— Morda... redar?

— Ne, ne!

— Tudi kritik ne?

— Hudič sem...

— Ah! Takoj zlezem vun...

Kamen se je pomaknil v stran, vlažna zemlja se je odprla in okostje se je poja-vilo. Bilo je to najnavadnejše okostje, sko-raj tako kakoršno se rabi pri pouku; samo da je bilo umazano ter ni bilo zvezano s žico. Tudi mu je svetila v praznih jamicah na mestu očij višnjava fosforična luč. Ogrodje je zlezlo iz zemlje, stresalo kosti, da mu odpade prst; kosti so mu škripale, in obrnilo je svojo lobanjo proti nebu ter motrilo s svojim mrzlim višnjevim pogledom temno oblačno nebo.

— Dober dan želim! — je dejal hudič.

— Ni mogoče! — je odgovoril kratko pisatelj. Govoril je tiho in z nekam čudnim glasom, kakor da drgneš kost ob kost, ka-tere zato lahko škripljejo.

— Prosim vas, da mi oprostite moj pozdrav — je dejal prijazno hudobec.

Kdor torej ne čuti v sebi moči Martina Krpana, naj se nikar ne da voliti, kajti kaže se, da utegnejo bodoče volitve iz pete kurije v nekaterih krajih biti jako živahne. Klerikalci so silno bojeviti. Ponekod, a samo med duhovniki, razširjajo tole pesem:

„Proti naši volji se ne sme voliti,
Naš poslanec mora le duhovnik biti,
Svet, presvet je naš duhovski stan,
Zatorej: Živio Žičkar, župnik in dekan“.

Seveda ima tudi nasprotna armada svojo pesem. V celjskem in deloma tudi že v ptujskem okraju se poje:

„Farjem ne gre se za vero,
Farjem se gre le za bero,
Zatorej ne volite farja,
Ampak Hribarja, tiskarja“.

V Ljubljani, 29. oktobra K položaju.

V soboto popoldne je imelo skupno ministrstvo pod predsedništvom grofa Goluchovskega sejo radi bosenskih železnic. Seja se je včeraj nadaljevala. Danes se ogrski ministri vrnejo zopet v Budimpešto. — Dr. Pacak je pisal v „Podvysokih Listih“ članek o volitvah in bodočnosti. V tem članku priporoča Pacak češkim poslancem politiko svobodne roke. — Vitez Simitsch je izdal brošuro, v kateri predlaga, naj bi se ustanovila agrarna zveza. V tej zvezi bi naj bili kmetovalski poslanci brez razločka narodnosti ali političnega prepričanja. Program zveze naj bi bil: varstvo domače kmetovalske in gozdarske produktivnosti, organizacija kmetovalstva in določevanje cen. — Nemška narodna stranka na Koroškem je izdala volilni klic, v katerem se napoveduje boj vladi dotlej, dokler se ne prizna nemškemu narodu prvenstvo. Namen stranke je pobijati vse, kar je sovražno nemštvu ter napredku na kulturnem in socialnem polju. Oklic trdi, da je večina slovenskih kmetovalcev prepričana o neprecenljivi vrednosti trdne zveze z velikim močnim kulturnim narodom, ter jezategadelj v zveziz Nemci proti narodnemu ščuvanju. Pametno (?) misleči Slovenci se ne bodo niti trenotka pomišljali, kje najdejo zaščito (!) in prospeh (!). Hkratu pa naglašajo oklic, da mora postati nemščina drž. jezik. Oklic je namenjen torej v prvi vrsti koroškemu nemškutarjem in omahljivcem. Uspeha pa ne bo. Koroški Slovenci imajo svoje moke, katerim zaupajo, in katere bodo volili. Nemci so s svojim „varstvom in prospehom“ pač slični Turku, ki je držal kristjana za vrat ter mu prijazno prigovarjal: „Ne boj se, brate“ — med tem mu pa odrezal glavo.

Nameravan atentat na Loubeta.

Iz Lyona poročajo, da so na postaji Orange zaprli delavca Coutureirja, ki je priznal, da je nameraval umoriti predsednika Loubeta. Ukradel je v Nimesu večjo svoto ter se peljal v Lyon, kamor pride te dni

— Nič ne dé ... Dà, toda — čemu ste me zbudili?

— Hotel sem vam predlagati, da greva na izprehod ... družega nič.

— Ah — ah! Z veseljem se nekoliko izprehodim, dasi je vreme slabo!

— Menda se ne bojite prehlajenja? je vprašal hudič.

— Oh, ne, prehladil sem se že za živa dovolj.

— Dà, kolikor se spominjam, ste umrli kot povsem hladen človek.

Seveda! ... Vse moje življenje so skrbeli ljudje samo za ohlajanja ...

Stopala sta drug poleg drugega po ozki poti mej grobovi in križi; iz pisateljevih oči sta padala svetlomodra žarka na zemljo ter sta razsvetljevala hudiču pot ... Padal je droben dež, in hladni veter je prodiral brez zapreke skozi pisateljeva rebra in prsi, v katerih ni več utripalo srce.

— Ali pojdeva v mesto? je vprašal hudobca.

— Kaj vas zanima tam?

— Življenje, gospod, je odvrnil brez strasti pisatelj.

— Ba! To vas še zanima?

— Zakaj pa ne?

— Kako to?

— Kako naj vam to razložim? Človek meri vse z merilom svojega truda ... in ako prinese z vrhunca Ararata povsem navaden kamen, — je zanj ta kamen jako dragocen.

(Konec prih.)

Loubet. Policija pa je za Couturierjev naklep izvedela ter ga prišla. Iz papirjev, katere je imel pri sebi, je baje dokazano, da je resnično imel namen umoriti Loubeta. Na meji pazijo na anarhiste. Naktaeri listi trdijo, da je Couturier bedast bahač, ki si je vse izmislil le za to, da se o njem govori.

Vojna na Kitajskem.

Angleški, ruski in nemški poslaniški so v Pekinu, da se začno nemudoma pogajati o pogojih za mir. Diplomatični kor je imel te dni skupno posvetovanje, ter se je dosegla popolna sloga. Francija in Rusija sta izrekli soglasno, da se strinjata z angleško-nemško pogodbo. Iz kitajskih virov poročajo „Globe“, da je več tisoč konservativcev na Kitajskem nezadovoljnih s staro vlado, ter da se strinjajo s protidinastičnim gibanjem. Dokler se narod ne otrese jarma dinastije Mandžu, ne bo miru Velevladi store najboljše, ako izroče prestol drugi rodbini, ki bo napredna v kitajskem smislu. To poročilo izhaja, kakor omenjeno, iz konservativnih, ne boksarskih krogov! Ako so celo konservativci nezadovoljni s sedanjo dinastijo in vlado, potem je odpor naprednjakov seveda tolikanj večji. Cesarica vdova je v Taijnenfu resno obolela ter so poklicani k njej najboljši kitajski zdravniki. Ta bolezen je prav sumljiva. Morda čaka cesarico usoda generala Kangyija, ki je bil tudi „bolan“, toda zato, ker se je končal sam.

Vojna v Južni Afriki.

Zadnje dni se je primerilo zopet nekaj bojov in napadov. 24. t. m. je lord Methuen v družbi dveh drugih generalov zgrabil Bure pri Zeerustu. Baje je ujel 39 Burov in zaplenil 20 vozov. Jakobsdal pa so vzeli Buri. Angleži so imeli 14 mrtvih, 20 ranjenih, vse druge skoraj so Buri ujeli. Le 20 Angležev je uteklo. V severnem delu Natala, blizu Waschbanka so porušili Buri železniški most in progo. S tem so napravili Angležem velike sitnosti in skrbi, saj sedaj ne morejo dovažati živil iz Durbanu. 26. t. m. pa je imel general Barton pri Frederikstadu večjo bitko z Buri. Že več dni so ga nadlegovali Buri, končno pa se je vnela prava bitka, v kateri so imeli Angleži in Buri velike izgube. Ubitih je bilo 5 angleških častnikov, troje častnikov in 51 mož ranjenih ter 24 Burov ubitih, 19 ranjenih in 26 ujetih. Tri ujetje Bure so Angleži ustrelili, ker so se vedli izdajalsko. Lord Kitchener je imel pri Krügersportu boj z Buri ter baje zmagal.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 26. oktobra. Kmalu pojdemo proletarci na volišče. Odlotiti se moramo, koga bomo volili, komu bomo oddali svoj glas. Pakazati moramo, smo li napredni ali reakcionarni, ali klanjamo svoj tilnik pod jarem nasilnikov, ki nas smatrajo za nerazsodno maso, ki se odevajo z ljudskim plaščem, da bi nas izkoristili za svoje zasebne namene. Ali naj gremo v boj za klerikalnega, protisocialnega kandidata, ali narodno-naprednega, ali socialno-demokatičnega? Prvi kandidat zastopa nazadnjaško strujo, torej je tudi nasprotnik vsake presnove v človeški družbi. V socialno-demokatični stranki pa zopet vladajo razmere, ki dokazujejo jasno kot beli dan, da se mora plesati tako, kakor godejo posamezni voditelji. Delavci se ne moremo ogreti za kandidata, ne jedne, ne druge stranke. Nazaj nočemo, temveč naprej, za stafažo posameznikom pa tudi nočemo biti, da bi jim tlačnili v njih namene. Kam torej? Narodna napredna stranka bode kandidirala v peti kuriji učitelja, moža, ki zastopa svobodno novodobno šolo ter gospodarski program, kojega je mogoče izvršiti v mejah današnje človeške družbe. Gotovo je delavcem koristna napredna šola, ker s pomočjo svobodne in napredne šole se vzgoje ljudje, ki svobodno mislijo, ki umevajo svobodo tako, da s svobodo, katero uživajo sami, ne krajšajo pravic drugim. Napredna šola ne vzgaja licemercev, binavce in klečepalce, temveč ljudi, ki vedo ceniti človeško življenje kot največji zaklad v človeški družbi. Če bi naši stariši, dedje in pradedje imeli napredno šolo v novodobnem smislu, bi socialne razmere v narodu imele povsem drugo lice. Gospodarski položaj bi bil na povsem višjem, kulturnejšem stališču, beda in siromaštvo ne bila bi tako intenzivno razvita v širših slojih naroda, in

binavci, ki pod versko ali strankarsko krinko zlorablajo narod za osebne namene, bi bili potisnjeni v kot. Kdor je za napredno šolo, za praktičen gospodarski program, čigar izvršitev se ne stavi v nedogledno daljavo, temveč se da izvršiti že v mejah današnje človeške družbe, komur je na tem, da narod vsled občnega gospodarskega pritiska ne opeša v boju za boljšo bodočnost, bo oddal svoj glas kandidatu narodne napredne stranke v peti kuriji. Delavci, če nočemo tlačniti in hlapčevati drugim, če nočemo, da bi naši otroci ostali zaslužnjeni, tedaj na dan volitve na krov — za svobodno napredno šolo, za izboljšanje našega žalostnega gospodarskega položaja. Delavec.

Iz Škofjeloške, 28. oktobra. Pri veliki udeležbi se je vršil danes ustanovni občni zbor „Okrajne hranilnice in posojilnice za škofjeloški okraj“. Zbralo se je v prostorni dvorani pri Guzelju okoli 50 mož veljav, večinoma posestnikov, trgovcev, gostilničarjev, pa tudi učiteljev in drugih iz mesta in okolice škofjeloške. Župan gosp. notar Lenček je svojo odsotnost opravičil z zadržilom, da zbor pozdravlja, ter da bode podjetje vsikdar podpiral. Predsednikom shoda je bil enoglasno izbran član pripravljalnega odbora, g. Lovro Sušnik, posestnik in krčmar v Škofjiloki. „Zveza slovenskih posojilnic v Cejju“ je poslala na izrecno prošnjo snovateljev svojega nadzornika, g. Franja Jošta k zborovanju. Zborovanje je otvoril g. Sušnik ter oddal besedo gosp. Joštu, ki je zborovalce v imenu „Zveze“ pozdravil ter naglašal veliko važnost slovenskega posojilništva v narodno-gospodarskem, pa tudi v političnem oziru. Pri obširni in prav zanimivi debati, v katero je poseglo več govornikov, zlasti g. Ivan Mali in odposlanec „Zveze slovenskih posojilnic“, sprejela so se vzorna pravila Zveze z nekaterimi nebitvenimi, na lokalne razmere se nanašajočimi spremembami. Za tem se je takoj izvolilo prvo načelstvo in nadzorstvo. Načelnikom je bil z vsklikom in enoglasno izvoljen predsednik zborovanja, g. Lovro Sušnik, istotako njegovim namestnikom g. Ivan Mali, oba posestnika in trgovca v Škofjiloki. Njiju izvolitev je zbor z navdušenjem pozdravil. Pa tudi ostala mesta načelstva, oziroma nadzorništva so se poverila tako odličnim in delavnim gospodom iz mesta Škofjeloške, da nam imena istih jamčijo za to, da se bode že tako dolgo zaželjena posojilnica kar najbolj razvijala, da bode postala v kratkem pravi blagor za sorško in selško dolino, sploh za ves škofjeloški okraj. Ustanovitev posojilnice v Škofjiloki nas zaradi tega tembolj navdaja z veseljem, ker je to bilo do sedaj edino mesto na Kranjskem, v katerem je sedež raznih uradov, pa se vendar ni moglo še ponašati z lastnim denarnim zavodom, med tem ko rastejo po nekaterih zakotnih, da, celo gorskih vaseh nepotrebne posojilnice kakor gobe po dežju. Čestitamo torej vrlim ustanoviteljem, novi posojilnici pa želimo najlepših uspehov!

Iz Trsta 28. oktobra. Pred leti ukazalo je predsedništvo ministrstev na Dunaji s posebno okrožnico vsem podrejenim oblastnjam, političnim, sodnijskim in drugim od ministrstev do zadnje občine, da se imajo v uradnih ulogah izpuščati do takrat običajni naslovi z olepševalnimi pridevniki kakor: slavni, veleslavni, visoki, prevzvišeni itd. — in to v namen, da se olajša in bolj priprosto uredi uradno poslovanje. Samo duhovskim oblastnjam gorenji ukaz ni bil naložen. Vsled gornje naredbi more in mora zadnji sluga kake občine pisati naravnost ministrstvu ako piše uradnim potem „c. kr. ministrstvu“ brez „visokemu“ in take vsem drugim nižim oblastnjam. Gornje ministrske naredbi drže se natanjko vse oblastnije od najvišje do najnižje inštanice. — Samo Tržaški magistrat je tu izjema, ta ni še dovolil svojim podrejenim organom in svojim uradnikom gornje olajšave ampak prezrl jo je popolnoma ter je niti objavil ni drugim nižim oblastnjam, kakor se je to zgodilo po vsej Avstriji. Sam magistrat sicer se poslužuje teh olajšav proti avstrijskim višim uradom ter piše dosledno le „c. kr. namestništvu, c. kr. ministrstvu“ brez olepševalnih pridevnikov. — Popraševali smo že marsikoga o vzroku gornjih razmer a nikdo ni znal pravega odgovora; slednjič prišli smo o tej zadevi nehoti v pogovor z nekim magistratnim uradnikom čujte kaj reče on:

V Italiji ni še izdalo nikako ministrstvo kake slične naredbi, tam so vedno še običajna olepševanja raznih naslovov do oblastnij, ki pa večkrat nadkriljujejo celo stari avstrijski okus rabeč same superlative onih zvišenih epitetov; kako hočete potem da upelje naš magistrat tako nepotrebno novotarijo, mi na magistratu moramo se držati onega, kar je v Italiji prav in lepo, za naredbi avstrijskih ministrstev se ne moremo mnogo brigati kajti s takim ravnanjem bi oskrunili italijanstvo našega mesta in onečastili slavo združene Italije!

Na to pa mi vprašamo našo vlado: Zakaj vlada v Trstu ne vrši svoje dolžnosti in ne uporabi svoje moči do prevzetnih tržaških mogotcev in ne ukaže temu podrejenemu magistratu, da zanj veljajo ravno tako državni zakoni in ministrske naredbi kakor za vsa glavarstva in za vse občine cele Avstrije in zakaj si ravno ta vlada prizadeva, da na vsak način ostane vse pri starem da mora še nadalje gospodariti v Trstu ista klika kakor do sedaj; kajti nikdo od poklicanih faktorjev ne stori niti najmanjšega koraka da bi se tu to protidržavno počenjanje vsaj malo zaustavilo?

Ali morebiti se naša vlada boji teh tržaških mogotcev ali pa da bi se porušila trozveza? Strah pred kliko in oziri do sosedne države — oboje je sramota, ki nikakor ne opravičuje takega postopanja. Da niso neopravičene naše trditve in naša uljudna vprašanja do vlade, o tem nas pouče natanjko bližajoče se prihodnje volitve za državni vbor, za koje gospodovalna klika že kuje novih volilcev, podeljujoč svojim pripadnikom v najširšem obsegu meščanstvo in volilno pravico, kar naša vlada le od daleč gleda ne da bi to za deva malo hotela kontrolovati. —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. oktobra.

— Cvetke z vrta kranjskega dekana. Klerikalni „Long-Tom“, glasilo kranjskega dekana, je bruhnil v soboto na liberalce iznova ogenj in žveplo. Ako niti te lyditske bombe ne pobijejo liberalne zalege ter ne pomorejo klerikalcem pri bodočih volitvah do zmaga, potem je obupati, in je tični „Slovenski List“ neha izhajati. „Živel narod!“ je zakričal dekan Nepridiprav, sprožil svoj top in sfrčale so tele bombe v liberalne vrste: „Liberalci so zastrupili celo javnost“, „nobena stvar se ne smatra za res“, vse se presoja s stališča „slabih dovtipov“ in „pikantnosti“, ki presega „debelost rinocerove kože“. „Z resnimi stvarmi se že nobeden več pečati neče“, „vse se obgrize z zabavljanjem, z dovtipi“. „Izobraženstvo propada v ti dekadenci“, z ljudstvom se „izobraženstvo igra, kot bi se šlo za navadno contra pri taroku“. „In sicer mala fide!“ Zato pa gospodarijo v deželi „dejanski Nemci in nemčurji!“ „Popolna stagnacija, gnjiloba na vse strani!“ „Počenjanje naših liberalcev je umazana komedija, vzprijorjena za šalo, vzdržana za šalo.“ Ti liberalci so „zapravili zadnjo sled idealne smeri iz svoje duše in so poleg tega siti jedi in pijače“. Liberalci so „komedijantje, ki se norčujejo iz celega sveta“ ter „vodijo za nos toliko mož“, ki bi sicer „delovali za pravi blagor naroda“. „Terorizirana je vsa slovenska inteligenca“, „tako je potlačena, da si niti dihati ne upa“. „Ta nepopisni in nepojmljivi škandal je pa vsak dan hujši“. Zategadelj pa si učiteljstvo in trgovstvo „nakopljeta v masi ljudstva sovraštvo“. „Prokletstva je vredno početje komedijantskih zapeljivcev“. „Po liberalstvu razdivjana, opijanena javnost (!) kliče v smrtnih vzdihljeh dilirium tremensa po ozdravljenju!“ Zato: „vsi, katerim je narod še kaj mar, na krov, da se razbije neznosni terorizem, ki sedaj tlači, in da se razkrije umazano — dobičkaželjno, časnikarsko sleparjenje učiteljstva in trgovstva! Živel narod! Pogin sleparjem!“ — Evo, takele bombe so priletele v soboto iz dekanovega „Long Toma“. Ali, čudno, napravile niso nobene škode! Liberalci jih namreč ne smatrajo „za res“, nego le za slabe dovtype, ki so za rinocerovo kožo preslabe. Liberalcem se zdi to kričanje in streljanje komedijantskih klerikalnih zapeljivcev le „umazana komedija“ in le „v smrtnih vzdihljeh dilirium tremensa“ divjajočega opijanenega dekana! Terorizirana učiteljstvo in trgovstvo se ne bojita niti

„Dihurjevega“ dekadentskega prokletstva, ker poznata pač docela klerikalno „dobičkar-željno, časnikarsko sleparjenje“ ter kličeta z nami vred: Živel narod! Pogin sleparjem!

— Slovensko gledališče. Jutri, v torek 30. t. m. je operna predstava. Po večletnem prestanku poje se zopet priljubljena Blodekova opera „V vodnjaku“, v kateri poje glavne vloge sopranistinja gdč. Noëmi, altistinja gdč. Radkiewicz, tenorist gosp. Orželski in prvokrat nastopi slovenskemu gledališkemu občinstvu zelo priljubljeni in sedaj zopet na novo angaževani basist Cecil Vašiček v komični ulozi kmetiča Jurčka. Po operi je odmor 10 minut, in potem se poje prvokrat na slovenskem odru Suppéjeva komična opera „Lepa Galatea“. Ulogo mladega kiparja Pigmaliona poje gosp. Orželski, njegovega slugo Ganimedea poje gospa Polakova, komično ulogo umetniškega entuziasta Mide poje gosp. Noll in ulogo kipa Galatee poje gdč. Noëmi. — Na praznik Vseh Svetnikov dne 1. novembra igra se „Mlinar in njegova hči“.

— Slovensko gledališče. Če bo šlo tako naprej, bo slovenska drama kmalu tam, kjer jo hoče imeti naše pridno dramatično društvo: na višini. Sobotna predstava je bila, dasi na delavnik in v najkrajšem času tretjič ponovljena — izvrstno obiskana! „Sedmim gavranom“ samim pa je sobotna predstava več škodila, kakor koristila. Nekaj se je vleglo nanjo, in to je bila težka roka gledališkega mojstra, ki smo ga menda neki preveč hvaležili? Potem pa potrebovala je večje pomoči režiserjeve, ker igranje ni hotelo od rok, kar vsaki igri škodi, čarobni pa še posebno. Tega nam je zlasti takrat žal, kadar je pri predstavi več „nedeljcev“ in pa zunanjih rodoljubov, ker te bi bilo treba z dobrim igranjem še posebno pridobiti, oziroma držati. Sicer predstava za tistega, ki jo je prvič videl, ni bila slaba. Obdržala je igro na višku prav za prav Polakova, posebno ljub je bil njen „Leško“, „Meško“. Jako dober je bil Dobrovolny in v igri Housa. Prav dober je bil tudi Deyl: njegovemu glasu in govorici bi ne škodilo več pazljivosti na estetično in muzikalni stran. Verovšek, ki je imel zopet izborna maska, pa je prav povedal, da ga „tišči nekaj v grlu“, kajti ven ni hotelo. — Nekateri vokali se še vedno napak izgovarjajo, p. prede mesto prede, tikel, rikel mesto tikel, rikel, pa tšebi mesto tēbi itd. — G. Housova se boljša. Slednjič naj omenimo kot velik napredek proti prejšnjim letom še to, da se drama prav pridno menja z veseligrigro in burko, tako da je potrebi dramskega občinstva s tem ustrezno.

— Ker občni zbor „Radogaja“ v soboto večer ni bil sklepčen, preložil se je na soboto, dne 10. novembra t. l., in se boče vršil tega dne ob šestih zvečer v mestni dvorani. Po pravilih mora na občnem zboru biti navzočih vsaj 30 družtvenikov. Na to se opozarjajo zlasti ljubljanski družtveniki s prošnjo, da se — glede na važnost društva — občnega zbora gotovo udeležiti blagovolé.

— Zavod za gluhome v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je novoustanovljeni zavod za gluhome slavnostno izročil svojemu namenu. Ob poludnavajstih blagoslovil je knezoškof Jeglič ob veliki duhovski asistenci novo poslopje. V telovadnici zavoda, ki je bila tem povodom primerno okrašena, zbralo se je k blagoslavljenju in otvoritvi lepo število povabljenih gostov. Razven deželnega predsednika barona Heina bil je navzoč zdravstveni referent v ministrstvu za notranje zadeve sekcijski načelnik dr. Kusy, podmaršal pl. Höchstmann, deželni glavar pl. Detela, župan Hribar, deželnega sodišča predsednik Levičnik, dvorni svetniki grf. Schaffgotsch, dr. Račič, Lubec in Šuman, deželnovaladni svetnik marquis Gozani, dež. odbornik dr. Schaffer, ravnatelj raznih učnih zavodov in drugi dostojanstveniki ter podjetniki in obrtniki, ki so se udeležili zgradbe in uredbe tega humanitarnega zavoda. Tudi gojenci in gojenke udeležili so se pod vodstvom gg. učiteljev slavnostnega čina. Po končanem blagoslovljenju razložil je knezoškof Jeglič v daljšem govoru pomen in nalogo novoustanovljenega zavoda, deželni predsednik baron Hein pa se je spominjal onih dobrotnikov ki so s svojimi volili pripomogli

da se je toli potrební zavod mogel ustanoviti in v jubilejnem letu presvitlega cesarja izročiti svojemu namenu. Ker nameravamo o blagih ustanovnikih še posebej spregovoriti, omenjamo tukaj le, da znaša glavna, ki je sedaj za zgradbo poslopja in za vzdrževanje zavoda na razpolago, 835.000 kron. Zgradba sama stala je okroglo 300.000 kron in se je torej ustanovna glavna za omenjeni znesek zmanjšala. Ta glavna pa bi bila premajhna za vzdrževanje zavoda in se je ustanovitev zavoda omogočila le na ta način, da se bode učiteljstvo, ki bode delovalo v zavodu plačevalo iz deželnega šolskega zaklada. Gospod deželni predsednik izrekel je zahvalo deželnemu odboru pa tudi mestni občini, ki je z ozirom na ta zavod zgradila drag cestni kanal na Zaloški cesti. Govornik omenjal je nadalje zaslug o. kr. nadinženerja Böltza, ki je izdelal načrte za zgradbo, dvornega svetnika dr. Račiča in marquisa Gozanija, ki sta upravljala ustanovno premoženje ter raznih tverd, ki so sodelovale pri gradnji, zlasti pa tverdke Faleschini & Schuppler, ki je zadovoljivo izvršila večji del gradbenih del. Konečno izročil je ključ novega zavoda vodji Primožiču, ki je v daljšem lepem govoru obečal, da bode učiteljstvo, svesto si svoje dolžnosti, skušalo gojencem, katerim je nemila usoda vzkratila dar sluha in govora, nadomestiti domačo vzgojo ter jih vzgojiti kot dobre in koristne člane človeške družbe. Dež. glavar se je potem zahvalil vladi za njeno delovanje za ta zavod. Zbrana družba ogledala si je potem lepo novo poslopje v vseh delih in tudi notranjo uredbo in opravo zavoda.

— Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko. Delovanje tega društva bilo je dozdaj vsestransko uspešno, zlasti pa tam, koder so kakorkoli bili v nevarnosti interesi posameznih členov ali trgovskega stanu v obče. Da bode društvo, oziroma njega odbor trudil se izvrševati svoj nalog vestno tudi v prihodnje, umeje se samo po sebi, saj je v sedanjosti dobi tako delovanje uprav izzivano. Istotako bode sčasoma tudi poskrbel odbor v smislu § 2. odst. a) društvenih pravil za prireditve shodov in strokovnih predavanj, in za tem tudi kar se sedanje volitvene dobe tiče, zastavil v smislu pravil svoje moči za posamezne volilne okraje v prid članom — Društvu je pristopilo zadnji čas več novih členov. Ako bi kateri izmed dosedanjih gg. društvenih pravil še ne imel vročenih, naj izvoli reklamirati jih pri odboru, kakor tudi zaupno obračati se do njega v vsaki stanovski potrebi. Da se bo organizacija društva sčasom razširila, je le še vprašanje časa. Naj bi pač nihče napredno mislečih gg. trgovcev na deželi ne opustil pristopiti k društvu, kdor do zdaj še ni člen, saj časi so resni, stanovsko združenje je nujno potrebno, ker le — v jednosti in slogi je moč!

— Podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko. Društveni odbor je imel dne 25. t. m. redno mesečno sejo z običajnim dnevnim redom. Zapisnik zadnje seje se je prebral in odobril. Na to je poročal tajnik, da ni došlo odboru od zadnje seje nobenih vlog, ter da se na povabila, doposlana tukajšnjim privatnim pisarnam in tvrdkam, ni prijavil noben člen društvu, kar vzame odbor v znanje. Odbor sklene glede nakazil in uporabe kopelji za prihodnje, da se bodo iste nakazovalne članom le v slučaju zdravniških zahtev. Na to bilo je sprejetih več stavljenih predlogov. Na to je poročal blagajnikov namestnik o blagajničnem stanju za mesec september t. l. Dohodkov je bilo v imenovanem mesecu 142 kron, stroškov 50 kron 40 vin., torej prebitka 88 kron 60 vin. Imetek koncem septembra znaša 5596 kron 63 vin. ali 2798 gold. 31 $\frac{1}{2}$ kr. To poročilo se je vzelo odobruje na znanje in seja zaključila.

— Vse najedenkrat kakor — navlaš! Letošnja jesen in zima pa novo leto bodo marsikomu „na hrbtu“ ležali. Vse je prišlo najedenkrat: Pripravljalna dela za volitve, izvršitev volitev, izvršitev domovinskega zakona, in — za „nameček“ še — ljudsko štetje! Kaj vasi, kaj trgi in mala mesta; glavna mesta, tu bo treba kolosalnega aparata, da bo možno zmagati to gigantsko delo do — srede januarja!

— Umrla je v Celju gospa Ivana Tertnik roj. Škofic, soproga ondotnega gimnazijskega profesorja g. dra. Ivana Tertnika v starosti 33 let. Pogreb bo jutri. Pokojnica je bila rodom iz Ljubljane iz znane

narodne rodbine in je po svoji rodoljubnosti in prijaznosti uživala splošne simpatije. Bodi jej zemljica lahka!

— Iz Ormoža se nam piše: V petek je v bolnici nemškega viteškega reda v Ormožu preminul po dolgem bolehanju „Slovenijan“, filozof Andrej Kranjc. Pokojnik bil je izredno pridni dijak. Naj v miru počiva!

— Pevsko društvo „Slavec“ pelo bode na Vseh Svetnikov dan ob poluštirih popoldne na mirodvoru pri sv. Krištofu ob velikem križu 3 žalostinke.

— Gledališče v Celju. Dne 1. nov. priredi društvo v „Narodnem domu“ zopet gledališko predstavo, in sicer se uprizori igra „Mlinar in njegova hči“. Začetek točno ob 7. uri.

— Tatvina na železnicah. Piše se nam iz Kamnika: K notici o tatvinah na železnicah bi se lahko dodalo še mnogo drastičnejših slučajev. Posredovanjem gospoda R. iz Ljubljane sem naročil pri gospodu Š. na Kontovelju nekaj nad 100 l. prosekara. Obveščen sem bil po dopisnici, kdaj se je mošt oddal in pričakoval sem, da ga drugi dan dobim. Toda „barigelo“ je priromala še le čez 4 dni v Kamnik skoraj — prazna. Oddanega je bilo na Proseku 125 kg., postavljeno v vagon in z zagozdami podloženo. V Ljubljano ga je došlo že samo 74 kg. v Kamnik pa je tehtalo vse skupaj s posodo vred le 48 kg. Posoda je bila kot dobra in zdrava konštatirana, kam je torej zginila zlahna kapljica? Razume se, da sem energično zahteval plačila za celo poslatev, ker tudi ostalega ker je bila večidel že sama zbroja nisem hotel sprejeti. Sploh naj pa nikdo napram železnici ne postopa popustljivo, da se odpravijo take slabe navade.

— Stavbna kronika. Izmej javnih del, ki so sedaj še v tiru, je omeniti: V Prešernovih ulicah se boče še to jesen položil ob levi strani tlak in so krajniki že položeni, ulice pa tačas primerno nasute; v nekaterih prodajalnicah pa se izvršujejo še potrebna rekonstrukcijska dela. Na Radeckega cesti se izvršujejo v pritličnih prostorih hiše št. 2, istotako nekatera rekonstrukcijska dela, pri hiši št. 5 pa gradi novo poslopje. V Trnovskih ulicah je dograjena nova hiša posestnika Speila. V Karunovih ulicah — mej cerkvijo in sosedno hišo, — je dobil župnijski vrt lično železno ograjo na kameniti podstavi. Na Rimski cesti dobi jednako ograjo Paichlova hiša. Na Vrtači so Levstikove ulice nekoliko podaljšane, tako tudi Rožniška cesta. Stavbna doba se bliža zatonu: Zidarska in ostala dela so po večem končana. Večina laških polentarjev jo je že odkurila iz Ljubljane domu, kamor je ponesla večinoma tudi ves denar, kar ga je med Slovenci zaslužila. Tukaj je grizla ta armada le polento, sir in pa motovilec — brez olja in soli. Le pri „Lahu“ so včasih obiskali svojo sinagogo, drugače jih je bilo pa le takrat slišati, kadar so na Slovence zabavljali. Zdaj so odšli in tudi pri stavbni družbi jih ni več teh ljubljencev ondotnih nacionalcev. — Ljubljana se je v teh petih letih močno prenovila, moderno razvila — kar manjka pa še pride; nasledki potresnih sunkov so v našem mestu danes vidni v — 214 novih poslopih, 7 novih cestah in obilih javnih napravah, kar vse je vredno pač — posebne kronike! Pa — počakajmo še jedno ali dve leti!...

— Ob havelok in denar je prišel v soboto popoldne neki stari Don Juan, ki se je bil v nekem tukajšnjem hotelu seznanil s neko damo Marijo Bizjakovo, vulgo „Mitgepäck“. Popivala sta po raznih gostilnah in se do dobrega vpijanila. V pijanosti je Marija Bizjakova vzela svojemu kavalirju havelok in 80 kron ter pobežnila. Hotela se je odpeljati nazaj v Kresnice, a policaj jo je ustavil in odpeljal v zapor. Imela je še pri sebi havelok in nekaj denarja.

— Nedeljska kronika. Vlačuga Juliana Treo je prišla vsled pijanosti in krčanja na cesti v konflikt s policijo in je bila zaprta. Danes je bila pri okrajnem sodišču obsojena v pettedenski zapor, ker je policijske stražnike psovala. — Dva razgrajca, ki sta včeraj zvečer po Rimski cesti razgrajala in vriskala, je policija dala pod ključ. — Brez prenočišča je bil Ant. Jenko in je zato spal na rotovžu. — V hiši št. 27 v Krakovskih ulicah sta se dva brata tako stepla, da sta bila oba poškodovana. Jeden se je bil celo očeta lotil, in ker le ni dal miru, poslali so po policajja, da ga je odstranil. — V „Zvezdi“ sta se stepla dva

pobiča in je jeden drugemu raztrgal klobuk — Napadel je na Poljanski cesti hlapec Martin Rataj Kalanovega hlapca Jožefa Arharja na Poljanski cesti št. 58. Rataja so zaprli. — Na isti cesti je napadel slikarski pomočnik Avgust Mlakar ključarskega pomočnika Ferdinanda Kebra, ga vrgel na tla in suval z nogo. Sprla sta se bila že popred na Kodelijem zaradi nekega denarja, in je bil tudi Ferdinand Keber Mlakarja osuval.

— Ogenj v dimniku. Včeraj dopoldne je nastal v Kraševčevi hiši v Velikih čolnarskih ulicah št. 10 v dimniku ogenj. Neka delavka je bila pod dimnikom zakurila, in so se bile vnele saje, katerih je bilo mnogo v dimniku, ker isti ni bil že dalje časa osnažen. Nevarnost je bila velika, ker je bilo pod streho okoli dimnika vse polno mrve. Ogenj so pravočasno pogasili.

— V zaporu znorel je pri tukajšnjem okrajnem sodišču Franc Petak iz Jurjovca. Odpeljali so ga v opazovalnico v deželno bolnico.

— Mestna posredovalnica za delo in službe išče kakih 60 delavcev, drvarjev, ogljarjev in težakov za Bosno.

— Govori se po mestu, da je bil včeraj v Št. Jurju pri Kranju med fanti hud pretep. Štirje fantje so baje ubiti. Žandarmerija je neki aretirala 70 oseb.

— Nevarnega tatu je prišla danes dopoldne mestna policija. Aretovanec je Janko Skočir iz Vipave, kateri je prve dni tega meseca ukradel Matiji Bajcu v Vrhpolju 206 kron in potem pobežnil v Gorico. Iz Gorice je prišel v Ljubljano in se nastanil pri Franciški Kresalovi v Spodnji Šiški. Ko je pokradeni denar zapravil, je vzel svoji gospodinjji zlato uro, dve zapestnici, jedno zlato in jedno srebrno, 2 uhana in 7 prstanov, v skupni vrednosti 200 K in je pobežnil. Ukradene reči je zastavil v Mariboru. Ker mu je zmanjkalo denarja se je pripeljal včeraj nazaj v Ljubljano in je prenočeval v nekem hotelu, kjer se je vpisal kot Ivan Mevlje, komi iz Vipave. Janko Skočir je 17 let star, trgovski pomočnik, in je služboval v Trstu. Bil je že zaradi tatvine kaznovan in je nevaren tat. Jan-kota Skočirja je prijel danes dopoldne na Mestnem trgu policijski stražnik Franc Pohleven.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novo mesto 29. oktobra. Mnogoštevilno obiskani shod novomeških volilcev se je izrekel za kandidaturu notarja Plantana v dolenskih mestih in trgih.

Dunaj 29. oktobra. Včerašnja skupna ministrska konferenca v zadevi bosanskih železnic ni imela uspeha in se danes nadaljuje. Včeraj popoldne je bil Goluchowski v tej stvari pri cesarju, Körber pa je konferiral s Széllom. Madjari ne odnehajo niti za las od svoje zahteve. Najnovejši projekt za poravnavo je, naj se poleg strategijske proge, ki jo zahteva šef gener. štaba fcm. Beck, zgradi še dve železnici, jedna po željah Madjarov, druga po željah Cislitvanske.

Dunaj 29. oktobra. „N. Fr. Pr.“ prijavlja v današnjem večernem listu vsebino pogovora „z nekim odličnim“ a z imenom ne imenovanim poljskim poslancem. Ta je pohvalno priznal, da je Jaworski razgalil desnico in grajal Körberja, da se je Čehov ustrašil in ni pustil delati takozvani „Arbeitsmajorität“, ki se je bila ustanovila proti Čehom. Ta politik zahteva, naj se „Arbeitsmajorität“ obnovi, češ da bo štela 300 članov in naj odstopi Körberjevo ministrstvo, na čigar mesto pridi novo koalicijsko ministrstvo.

Dunaj 29. oktobra. Ministrska naredba, s katero se podaljša veljavnost mandatov članov trgovskih in obrtnih zbornic, izide te dni.

Praga 29. oktobra. Starokatoliški duhovnik Iška je bil včeraj mej mašo dvakrat izpred altarja aretiran in odpeljan na komisarijat, kjer so ga potem izpustili, da se je vrnil v cerkev.

London 29. oktobra. Znameniti jezikoslovec ustanovitelj primerjajočega veroslovja profesor oksfortskega vseučilišča, Makso Müller, je umrl.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škoči
Loki se dobiva (321-75)

ustna voda
z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Frlan, katera obrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo.

Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 19. Dr. pr. 1038.

Opera.
V torek, dne 30. oktobra 1900.
Prvikrat nastopi novoangažovani basist gospod **Cecil Vašček.**

V Vodnjaku.
Komična opera v enem dejanju, na besede K. S. zložil Vilem Blodek. Poslovenil Fr. Gerbič. Kapelnik g. Hil. Benisek. Režiser g. J. Noll.

Potem:
Prvikrat na slovenskem odru:
Lepa Galatea.
Komična mitološka opera v enem dejanju. Spisal Poly Henrion, uglašil Franc pl. Suppé. Kapelnik g. Hil. Benisek. Režiser g. J. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.

Na praznik Vseh Svetnikov, dne 1. novembra t. l., bodeta dve predstavi, in sicer popoldne ljudska predstava ob 1/3. uri in zvečer ob 1/8. uri, in sicer obakrat ob znižanih cenah igra: „Mlinar in njegova hči“.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 308-2 m. Srednji barometrični tlak 758-0 mm.

Oktobr	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večerozi	Nebo	Padačina v 24 urah
27.	9. zvečer	730-2	11 0	sr. jzhod	oblačno	18-5 mm
28.	7. zjutraj	735-3	5 3	sl. sever	pol. oblak.	
	2. popol.	736-2	10 8	sr. jvzh.	pol. oblak.	
29.	9. zvečer	739-5	4 2	sl. jug	jasno	0 0 mm.
30.	7. zjutraj	741-2	0 7	sl. zahod	megla	
	2. popol.	739-5	7 3	sl. svzhod	jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 11-5° in 6-8°, normala: 8-3° in 8-0°.

Dunajska borza
dne 29. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-10
Skupni državni dolg v srebru	96-95
Avstrijska zlatna renta	114-40
Avstrijska kronrska renta 4%	93-—
Ogrska zlatna renta 4%	114-50
Ogrska kronrska renta 4%	90-05
Avstro-ogrsko bančne denarice	1692-—
Kreditne delnice	654-50
London vista	240-65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-67 1/2
20 mark	23-55
30 frankov	19-20
Italijanski bankovci	90-55
U. kr. cekini	11-38

Dr. Ivan Tertnik, c. kr. gimn. profesor, naznanja v svojem in svojih otrocih imenu vsem sorodnikom, prijateljem in sočutnim znancem prežalostno vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, gospa

Ivanka Tertnik roj. Škofic

po dolgem, mučnem bolehanju, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, danes ob 2. uri zjutraj v 36. letu svoje dobe za večno zaspala v Gospodu.

Truplo predrage ranjce se bode v torek, dne 30. oktobra, ob 8. uri zjutraj v „Narodnem domu“ slovesno blagoslovilo, potem pa spremilo na kolodvor, da se prepelje v rojstno mesto Ljubljano; ondi se bode vršil pogreb istega dne ob 4. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo opravile v Celju in v Ljubljani. (2227)

Predragi ranjci najblažji spomin!

V Celju, dne 28. oktobra 1900.

Opr. št. 21/00. **Edikt.** (2205-2)

Čez premoženje pod firmo „F. Pettau“ trgovina z drogami, materialijami in mešanim blagom registrovanega trgovca Frana Pettauera v Ljubljani se je dne 24. oktobra odprl (trgovski) konkurs.

Konkursni komisar: **c. kr. deželni sodni svetnik g. Karol Wenger v Ljubljani.**

Začasni oskrbnik mase: **g. dr. Josip Kušar, odvetnik v Ljubljani.** Volilni narok **dne 6. novembra 1900** ob 9. uri pri tukajšnjem sodišču, soba št. 15. (pri konkursnem komisarju).

Oglasilni rok: **do 20. decembra 1900.** Likvidacijski in poravnalni rok **dne 28. decembra 1900** ob 9. uri popoldne pri tukajšnjem sodišču (pri konkursnem komisarju).

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani,
oddelek III. dne 24. oktobra 1900.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih. (1877-39)

Absolvent
praškega konservatorija
želi poučevati na klavirju.

Prijazne ponudbe poste restante „Konservatorist“.
(2213-2)

Na Sv. Petra cesti št. 40
(v razkuharniji) (2224-1)
se bode prodalo iz proste roke
dne 2. novembra 1900
več pohištva in kuhinjske posode.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 1. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobra in aprila ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prisrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti mojega iskreno ljubljene in nepozabnega soproga, gospoda

Alojzija Jurkovića

c. kr. poštnega ekspedienta v pok., hišnega posestnika in gostilničarja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu ter za mnoge, krasne darovane vence izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujem pred. duhovščini, osobito gg. bogoslovcem za krasno petje, predragi gospodu Mat. Šorliju, c. kr. poštnemu ravnatelju, gg. poštini uradnikom in uslužbencem za častno spremstvo, ter sploh vsem, ki so mi izkazali kakorkoli svoje sočutje ob prebitki izgubi. (2228)

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1900.

Uršula Jurkovic.

Doma vkuhane, jako dobre brusnice

(Preiselbeeren) priporočata

Kham & Murnik

trgovina špecerijskega in delikatesnega blaga ter vinarna. (2225-1)

Prodajalka

izurjena v špecerijski stroki, vsprejme se takoj za trgovino v Ljubljani.

Pismene ponudbe pod: „Vestna“ na upravnishvo „Slov. Naroda“. (2153-3)

Slavnoznano

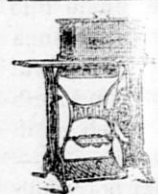
Kulmbaško krepkostno pivo

pasterizovano v steklenicah

se dobiva v prodajalni (2023-25)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavne pošte.

Šivalne stroje

priznana najboljšega izdelka za rodbine in obrtnike priporočata

IVAN JAX

zaloga šivalnih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Ako se zahteve, pošljem cenike brezplačno in poštne prosto. (2075-4)

Udano podpisani kavarnarji dovoljujejo si svojim p. n. gostom uljudno naznanjati, da so, z ozirom na, posebno v zadnjih dveh letih neobično naraščajoče režijske stroške, kakor tudi vsled draginje za vporabo potrebnega blaga primorani ceno

od 1. novembra t. l. dalje

1 skudelice moka od 10 na 13 kr.,

1 „ ali čaše kave „ 12 „ 13 „

kakor tudi

1 čaše holandskega čaja „ 12 „ 14 „

povišati, ter prosijo nadaljnega cenjenega zupanja z zagotovitvijo točne postrežbe.

Antona Gnesde vdova,

„Kavarna pri Slonu“.

Herman Oswald,

„Kavarna Casino“.

Fran Krapež,

„Narodna kavarna“.

Anton Krapš,

„Kavarna Evropa“.

Andrej Stuppan,

„Kavarna Valvazor“.

(2222-2)

Izjava.

Najuljudneje naznanjam svojim velečastitim odjemalcem, da plačila nase le tedaj pripoznavam, če se ista izvrše direktno v moji prodajalnici, in je sprejem redno potrjen.

Izvan hiše ni nihče upravičen zame sprejemati denar, ali pod mojo protokolirano firmo delati kupčije, če se ne more izkazati z overovljenim pooblastilom.

Proseč najuljudneje za dosedaj izkazano zaupanje in nadaljna čestita naročila se priporočam

z „velespoštovanjem

J. Bernarda nastl.

(2215-2)

Julij Klein.

Poštna in brzojavna upraviteljica

z večletno prakso želi premeniti službo.

Ponudbe pod šifro „O. L.“ naj se pošljejo na upravnishvo „Slov. Naroda.“ 2217-2

Jamčeno pristno, domačo **slivovko in sadjevec**

priporočata trdka

Kham & Murnik

trgovina špecerijskega in delikatesnega blaga ter vinarna. (2226-1)

Poziv!

Josip Heilich, leta 1848.

desetnik v nekem avstrijskem polku v Mainzu, se pozivlja, da zaradi neke dedščine naznani svoje bivališče:

Mrs. E. Kuhn Nr. 171 Me Kibben street Borough Brooklyn New York U. S. A. (2223)